

## Kaynak Tanımlama ve Erişim (RDA) Formatının Üniversite Kütüphanelerinde Uygulanması: İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesi Kataloglama ve Üst Veri Bölümü Örneği

### *Resource Description and Access (RDA) Format in University Library: Istanbul Bilgi University Library Cataloging and Metadata Section*

Hatice Işık\*, Serkan Kılıç\*, Burak Delibaş\*

#### Öz

*Bu çalışmada kataloglamada Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları 2'nin (AAKK2) yerini alan ve yeni kataloglama standardı olan Kaynak Tanımlama ve Erişim (Resource Description and Access - RDA) formatının İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesinde nasıl uygulandığı, genel tarihçesi ile anlatılmaktadır. Ayrıca İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınevi kitaplarının orijinal katalog formatında nasıl değişiklikler yapıldığı ve şu an kullanılan format örneklendirilmektedir. RDA formatı ile kataloglama yapılarak, kütüphane standartlarının devamlılığı sağlanmakta ve AAKK2'ye göre daha nitelikli ve ayrıntılı katalog yapılmaktadır. Farklı kaynak türlerinde katalogların yapılması ile katalog kütüphanecilerinin RDA konusundaki bilgileri ve tecrübeleri perçinleştirilerek, kaynaklara çok daha hızlı, doğru ve ayrıntılı şekilde erişim mümkün olacaktır. Böylece hem mesleki gelişim hem de bilgi ve belgeye ulaşım sağlanmaya devam edilecektir.*

**Anahtar Sözcükler:** *İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphaneleri ve e-kaynakları; kataloglama ve metadata; kaynak tanımlama ve erişim.*

#### Abstract

*In this paper, it will be chronologically described how Resource Description and Access (RDA) format which takes the place of the Anglo American Cataloging Rules 2 (AACR2) has been applied in Bilgi University Libraries. In addition, the changes in the original cataloging format of the books & resources of Istanbul Bilgi University Publishing and the current applications will be illustrated with examples. Cataloging with RDA format ensures the continuity of library standards and more qualified and detailed cataloging which have been made based on the AACR2. By cataloging of different types of sources, it will be possible for catalog librarians to access more accurate and detailed resources much faster by consolidating their knowledge and experience on RDA. Thus; both professional development and access to information and documents will continue.*

**Keywords:** *Istanbul Bilgi Libraries and e-resources; cataloging and metadata; resource description and access.*

\* Kataloglama Kütüphanecisi, İstanbul Bilgi Üniversitesi.

E-posta: {hatice.yenikurtulus, serkan.kilic, burak.delibas}@bilgi.edu.tr

Cataloging Librarian, Istanbul Bilgi University Library, Turkey.

## Giriş

“Üniversite kütüphaneleri üniversitenin eğitim ve araştırma ihtiyacını karşılayan başlıca kurumlardır. Üniversite kütüphaneleri akademik birimlerin bütün bilgi gereksinimlerini karşılayacak güncel her türlü basılı ve elektronik kaynağa sahip olmalıdır” (Odabaş ve Polat, 2011).

Üniversite kütüphanelerinde koleksiyona katılan her tür kaynak, kataloglama bölümünde ayrıntılı ve standart kütüphanecilik kurallarına göre kataloglanıp etiketlendikten sonra kullanıcıların hizmetine sunulmaktadır. Üniversite kütüphaneleri, işlevsel ve yeterli bir kütüphane otomasyon sistemi ve uluslararası standartlarda yapılan kataloglama ile bilgi ve araştırma hizmeti verebilir.

*“Kaynak Tanımlama ve Erişim (RDA) standardı, Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları 2. basımın (AAKK2) yerine geçen dijital ve basılı bilgi kaynaklarının kataloglanması için oluşturulan yeni kataloglama standardıdır. RDA ayrıca eserler ve bu eserleri oluşturan kişiler arasındaki ilişkileri gösteren “bibliyografik kayıtları kümeleme” özelliğini desteklemektedir. Bu özellik, kullanıcıların bir eserin farklı basımları, çevirileri veya fiziksel formatları hakkında daha fazla farkındalığa sahip olmalarını sağlar. RDA’nın yapısı, katalog kullanıcılarının gereksinim duydukları bilgiyi kolaylıkla bulabilmesine yardım eden Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR) ve Functional Requirements for Authority Data (FRAD) kavramsal modellerine dayanmaktadır. RDA’nın FRBR varlıklarını kullanması, kataloglarda aynı başlığa sahip eserlerin bilgilerinin (örneğin; çeviriler, özetler, farklı fiziksel formatlar) bir arada kümelenecek daha iyi biçimde görüntülenmesini olanaklı kılmaktadır” (RDA: Kaynak Tanımlama & Erişim, 2013).*

*“RDA, AAKK2’nin temellerine dayanmaktadır. RDA kullanılarak üretilen kayıtlar, AAKK2 kayıtlarıyla uyum içerisinde olacaktır. Kataloglama personeli pek çok durumda, eski katalog kayıtlarını tümüyle tekrar düzenlemek durumunda kalmayacaktır. Seçim ve giriş biçimleri ile ilgili RDA kuralları AAKK2’deki kurallardan türemektedir. Ayrıca; RDA uygulamalarını kendi bünyesine adapte edecek olan kurumların; kütüphane otomasyon sistemlerinin ve teknolojik alt yapısının güçlü olması şartı bulunmaktadır.” (RDA: Kaynak Tanımlama & Erişim, 2013).*

### *İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesi Kataloglama ve Metadata Bölümü*

İstanbul Bilgi Üniversitesi 1996 yılında “Okul için değil, yaşam için öğrenmeli.” ilkesiyle, üniversite yaşamında yeni bir soluk getirmek amacıyla kurulmuştur. Şu anda İstanbul’daki dört ana kampüsüyle öğrencilerine ve Türkiye’deki akademik hayata katkı sağlayan üniversite eğitimine kazandırdığı yeniliklerle tanınan bir eğitim kurumu haline gelmiştir. Bilgi Kütüphanesi, üniversitenin kuruluş ilkelerini öğretimi, araştırmayı ve öğrencilerin entelektüel gelişimini doğrudan desteklemektedir.

Kütüphane; kitap, dergi, nota, CD, DVD, videokaset, e-kitap, e-dergi gibi basılı ve elektronik kaynaklardan oluşan zengin bir koleksiyona sahiptir. Elektronik kütüphanede; 445.000 elektronik kitap, 62.500 elektronik dergi, 125 veri tabanı bulunmaktadır. Bu kaynaklara Internet üzerinden, kampüs içinden veya kampüs dışından erişilmektedir (“İstanbul Bilgi Üniversitesi”, 2019).

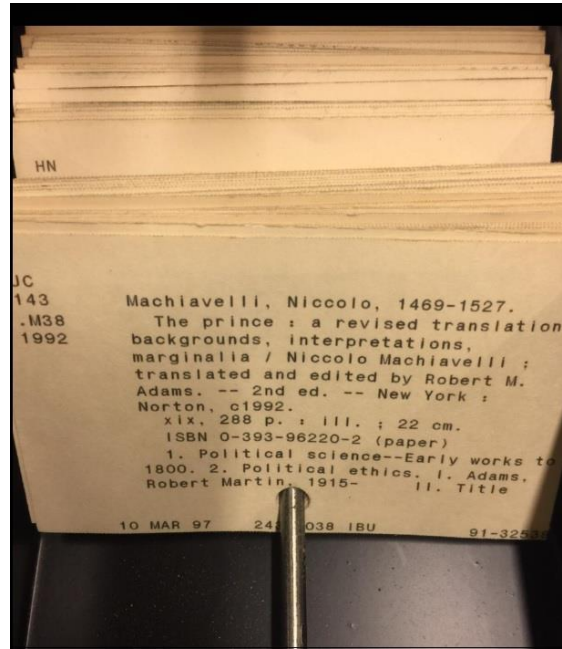
İstanbul Bilgi Üniversitesi’nin kuruluşu ile beraber faaliyete geçen kütüphane 1996 yılından itibaren kullanıcılara hizmet vermektedir. Kütüphane katalogları RDA kataloglama kurallarına göre düzenlenmekte olup, Library of Congress (LC) sınıflama sistemine uygun İngilizce konu başlıkları (subject headings) verilerek LC’nin otorite standartlarında, bilginin tasarımı, tasnif edilmesi ve yer numarası gibi işlemler yapılmaktadır. Kütüphanenin web

sitesinde bulunan çevrimiçi katalogda arama yapan bir kullanıcı; yazar, kitap adı, yayınevi vb. bilgileri arayarak, kaynağa raftan veya çevrimiçi ortamda ulaşmaktadır.

### *İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesi Kataloqlama Süreçleri*

#### *1996 yılı ve öncesi*

İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesi'nde kataloqlama işlemleri (ISIS dil okulu olduğu dönemler) 1996 yılı öncesinde 7,50 cm x 12,50 cm ebatlarında karton kağıtlar üzerine daktilo ile yazılmakta, formatı ve boyutları kısıtlı alanda kullanıcıların hizmetine sunulmaktaydı. Bundan dolayı kullanıcılar; yazar adı, kitap adı ve birkaç konu başlığı ile tarama yapmak zorundaydılar. Geleneksel kataloqlama işlemlerinden, kütüphane otomasyon programları aracılığıyla elektronik ortamda kataloqlama işlemlerine geçiş sağlanmıştır.



*Resim 1. Kart katalog örneği*

#### *1996-2013 dönemi: Kataloqlamada otomasyon sistemlerinin kullanımı*

1996-2013 döneminde AAKK2 formatında katalog yapılmaya devam edildiği, farklı kütüphane otomasyon programları ile kataloqlama işlemlerinin gerçekleştirildiği bilinmektedir. Kütüphane kullanıcıları terminaller vasıtası ile taramalarını gerçekleştirmekteydiler. Daha az personel ile detaylandırılmamış kataloqlama yapılabilmekteydi. Kaynak türleri belirli kelimeler ve kısaltmalarla belirtildiği için kullanıcılar da bu kısaltma ve standart kelimeleri bilmek zorunda kalıyorlardı. Teknolojinin gelişmesi ve ek programların devreye girmesiyle birlikte görsel-işitsel kaynaklara da erişim başlamıştır.

### 2014 yılı ve sonrası: Her kaynak türü için RDA'ya uygun kataloglar

Teknolojinin hızlı ve sürekli gelişimiyle birlikte değişen kaynak türleri, kullanıcı taleplerindeki niceliksel artış gibi etkenler kendi kataloglama politikamızı oluşturmamıza, katalogları güncellememize ve yazılı kararlar almamıza neden olmuştur. 2013 yılından itibaren RDA'lı katalog kayıtlarını incelemek için z39.50 protokolü ve Online Computer Library Center- (OCLC) Connexion'dan indirilen RDA'lı orijinal kataloglar değiştirilmeden sisteme alınmıştır. Sisteme alınan bu kayıtlardaki RDA alanları ve farklı kaynak türündeki katalog örnekleri incelenmiştir ve incelenmeye devam edilmektedir. Ayrıca; RDA konusunda yayımlanmış basılı ve elektronik kitaplar satın alınıp, koleksiyona eklenmiştir. Bu çalışmaların sonucunda kütüphane otomasyon ve kataloglama bölümü sorumluları tarafından, kataloglama bölümünde kaynak türüne göre kullanılacak RDA alanları, hazır şablonlar oluşturularak kütüphane otomasyon sisteminde kullanıma hazır hale getirilmiştir.

Pilot uygulama olarak, 2013 yılı Kasım - Aralık aylarında 250 adet Türkçe kitap RDA formatına uygun olarak kataloglanmıştır. İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesindeki tüm kaynak türlerinin RDA formatına uygun şekilde kataloglanması için gerekli alt yapı çalışmaları hazırlanmış, 2014 yılı Nisan ayı itibariyle tüm kaynak türleri RDA formatında kataloglanmaya başlanmıştır.

RDA uygulamaları öncesinde ve RDA'ya geçiş sürecinde, kataloglama personelinin eğitimi zorunlu hale gelmiştir. Önceki kataloglama formatı olan AAKK2'deki pek çok uygulamayı bilmenin yanı sıra RDA'daki yeni uygulamaların da öğrenilmesi zorunlu bir hal almıştır. Bunun için yurt içinde düzenlenen RDA eğitimlerine katılım sağlanmıştır.

Üniversitemizde uzaktan eğitim programlarının artması, kaynaklara uzaktan erişim gereksinimini artırmış, mevcut kütüphane bütçesinin büyük kısmı e-kaynaklara ayrılmaya başlamıştır. Kullanıcı web arayüzünün FRBR ve FRAD kavramsal modellerinden yararlanarak bibliyografik kayıtların birbiriyle olan ilişkilerinin kurulamamasından dolayı disiplinler arası bilgi geçişkenliğinden kullanıcılar şu anda yararlanamamaktadır.

### RDA Formatında E-kaynakların Kataloglanması

Kütüphane koleksiyonu içerisine, sahip olma modeli (mülkiyetini satın alma) veya abonelik yolu ile sağlanan e-kitapların tamamının *Machine Readable Cataloging* (MARC) kayıtları kütüphane otomasyon sistemine yüklenmektedir. E-kitap MARC kayıtlarının kütüphane otomasyon sistemine yüklenmesi sonucunda kullanıcılar; kütüphane kataloğunda arama yaptığında aradıkları konulardaki sadece basılı değil, elektronik kaynaklara da erişebilmektedir. Bu aynı zamanda e-kitapların kullanım istatistiklerini de artırmaktadır.

E-kitap MARC kayıtları, firmalardan veya OCLC aracılığı ile sağlanmaktadır. E-kitap, OCLC aracılığı ile sağlanacaksa ilgili firmanın sahip olma, abonelik veya Kanıt Dayalı Koleksiyon Geliştirme (Evidence Based Collection Development - EBA) yoluyla sağlanan e-kitap paket bilgileri OCLC'ye tanımlanmaktadır. Sonrasında MARC kayıtlarının eklenmesi ile MARC dosyaları kütüphane otomasyon sistemine yüklenmekte ve ilgili güncellemeler yapılmaktadır. Bu güncellemelerden sonra yüklenen MARC kayıtlarının RDA standartlarına uygun olup olmadığı, e-kitap linklerinin çalışıp çalışmadığı kontrol edilmekte ve eğer bu kontroller sırasında bir sorun, hata ile karşılaşırsa ilgili firma ile iletişime geçilmektedir.

Abonelik yolu ile sağlanan e-kitap MARC kayıtlarının güncelliğini sağlamak için ilgili firmaların MARC kayıtları ile birlikte web sayfaları veya OCLC web sayfası düzenli olarak takip edilmektedir. Abonelik yolu ile sağlanan e-kitap paketleri içindeki MARC kayıtlarına yenileri eklendiğinde, eski kayıtlar ile kontrolleri sağlanmakta ve herhangi bir değişiklik olduğunda gerekli güncellemeler yapılmaktadır. E-kitap paketinden çıkmış olan bazı MARC

kayıtları kütüphane otomasyon sisteminden de çıkartılmaktadır. Bu takibin düzenli olarak yapılması sonucunda kullanıcıların kütüphane kataloğundan e-kiaplara dair herhangi bir erişim probleminin önüne geçilmesi sağlanmaktadır Resim 2’de İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydının örnek sayfa görüntüleri yer almaktadır.

ISBN/ISSN	020		9780194001915 (CD)
ISBN/ISSN	020		0194001911 (CD)
MARC	035		(OCoLC)ocn895231222
MARC	040		CVUjCVCUjCjOCLCOjYDXCPjBTCTAJjOCLCFjUUV0jDLCjarda
MARC	042		lccopycat
MARC	049		TR4A
CALL NO	050	4	PE1128 .D434 2017
AUTHOR	100	1	De Chazal, Edward, author.
TITLE	245	1 0	Oxford EAP : a course in English for academic purposes. Advanced/C1. Teacher's handbook / Edward de Chazal & Julie Moore.
ADD TITLE	246	3 0	Advanced/C1 : Teacher's handbook
IMPRINT	264	1	Oxford : Oxford University Press, ©2017.
IMPRINT	264	4	©©2013
DESCRIPTION	300		135 pages ; 30 cm + 1 DVD (4 3/4 in.) + 1 CD (4 3/4 in.)
DESCRIPTION	336		Text txt 2 rdacontent
DESCRIPTION	336		Text txt 2 rdacontent 3 book and CD-ROM
DESCRIPTION	336		still image 2 rdacontent
DESCRIPTION	336		performed music 2 rdacontent
DESCRIPTION	336		two-dimensional moving image bdti 2 rdacontent 3 DVD-ROM
DESCRIPTION	337		Unmediated bn 2 rdamedia
DESCRIPTION	337		computer bc 2 rdamedia 3 DVD-ROM
DESCRIPTION	338		Volume bnc 2 rdacarrier
DESCRIPTION	338		Volume bnc 2 rdacarrier 3 book
DESCRIPTION	338		Computer disc bcd 2 rdacarrier 3 CD-ROM
SUBJECT	650	0	English language x Study and teaching (Higher)
SUBJECT	650	0	English language x Study and teaching x Foreign speakers.
ALT AUTHOR	700	1	Moore, Julie, author.

Resim 2. Otomasyon Sistemi Sierra’da Kitap + DVD + CD katalog görüntüsüne örnek

<b>Author</b>	De Chazal, Edward, author.
<b>Title</b>	Oxford EAP : a course in English for academic purposes. Advanced/C1, Teacher's handbook / Edward de Chazal & Julie Moore.
<b>Imprint</b>	Oxford : Oxford University Press, 2017. ©2013
Persistent URL to this record is: <a href="http://opac.bilgi.edu.tr/record=b2450606~S10">http://opac.bilgi.edu.tr/record=b2450606~S10</a>	
<b>LOCATION</b>	<b>CALL NO</b>
Dolapdere, General Collection	PE1128 .D434 2017
Dolapdere, CD/DVD ROM Collection	PE1128 .D434 2017 DVD
Dolapdere, CD/DVD ROM Collection	PE1128 .D434 2017 CD ROM
<b>STATUS</b>	AVAILABLE
<b>STATUS</b>	AVAILABLE
<b>STATUS</b>	AVAILABLE
<b>Descript Content</b>	135 pages ; 30 cm + 1 DVD (4 3/4 in.) + 1 CD (4 3/4 in.) Text Text still image performed music two-dimensional moving image
<b>Media</b>	Unmediated computer
<b>Carrier</b>	Volume Volume Computer disc
<b>Summary</b>	This book will prepare learners to study effectively in English at university level. It provides practice in developing essential skills for academic study, such as critical thinking, effective note-taking, citation and referencing, and essay-writing. This teacher's handbook provides support that both experienced and less-experienced EAP teachers will find useful.--From back cover.
<b>Subject</b>	English language -- Study and teaching (Higher) English language -- Study and teaching -- Foreign speakers.
<b>Alt Author</b>	Moore, Julie, author.
<b>Alt Title</b>	Advanced/C1 : Teacher's handbook
<b>ISBN</b>	9780194001823 (paperback) 0194001822 (paperback) 9780194001854 (DVD) 0194001857 (DVD) 9780194001915 (CD) 0194001911 (CD)

Resim 3. Kütüphane web sayfasında kitap + DVD + CD katalog görüntüsüne örnek



*İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınevi Kataloglarında RDA Formatı*

İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları tarafından kaynak yayımlanmadan önce kütüphaneye PDF formatında nüshası gönderilmektedir. Gönderilen nüsha incelenmekte, kataloglama kütüphanecileri tarafından özgün kataloğu yapılmaktadır. 2018 yılı itibarıyla İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınlarının katalogları; RDA kataloglama kurallarına uygun olarak kataloglanmaktadır. Bu formata geçmeden önce Yale, MIT, Stanford, Cambridge, Harvard, Princeton, Columbia, Oxford gibi üniversitelerin yayınevlerinin özgün kütüphane katalogları incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınlarının özgün kataloglama politikası RDA standardına göre yeniden güncellenmiştir. İki katalog arasındaki en temel fark, RDA formatında nitelendirme başlıklarının kullanılmasıdır.

Bilgi Kütüphanesinde RDA kataloglama kurallarının yanında, LC sınıflama sistemi, LC subject headings ve LC authority standartları kullanılarak kataloglama ve sınıflama yapılmaktadır. Bu standartlarla yapılan özgün katalog, kataloglama ve metadata bölümü kütüphanecileri tarafından kontrol edilmektedir. Kontrolü yapılan katalog kayıtları kütüphane e-posta adresine gönderilmekte ve eğer diğer kütüphanecilerin değişiklik veya katkıları var ise bunlar da ele alınabilmektedir. Son hali hazırlanan katalog e-posta ile yayınevine gönderilmektedir. Böylece; kaynak basılırken iç kapağın arkasında özgün kataloglaması yapılmış olarak basılmaktadır. Yayınevi kitabını satın alan diğer kütüphaneler kitabın katalog kaydına, zamandan ve emekten tasarruf ederek uluslararası standartlarda, doğru ve hızlı şekilde ulaşabilmektedirler. Dünyadaki ünlü üniversite yayınevlerinin özgün kataloglama formatını Bilgi Kütüphanesinin de kullanması sonucunda, daha nitelikli ve ayrıntılı katalog yapılmaya devam edilmektedir. 2018 yılı içinde İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları tarafından basıma hazırlanan 67 adet kitabın basım öncesi özgün kataloglaması RDA formatına uygun olarak düzenlenmiş ve kitaplar yayınevine gönderilmiştir. Resim 4'te yayınevi kataloglarında kullanılan eski ve yeni format bir arada gösterilmiştir.

<p>İstanbul Bilgi University Library Cataloging-in-Publication Data A catalog record for this book is available from the Istanbul Bilgi University Library</p> <p>Uluslararası ilişkilerde çatışmadan güvenliğe seçme makaleler / derleyenler; Mustafa Aydın ... [et al.]. 536 p.; 19x24 cm. Includes bibliographical references and index. ISBN 978-605-399-253-0</p> <p>1. International relations - Miscellanea. 2. International politics. 3. Security, International. 4. Globalization. 5. World politics. 6. Foreign relations. 7. Political science I. Aydın, Mustafa. JZ1242.U48 2012</p>	AAKK2
<p>İstanbul Bilgi University Library Cataloging-in-Publication Data İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesi Kataloglama Bölümü Tarafından Kataloglanmıştır.</p> <p><b>Names:</b> Aydın, Mustafa, compiler. I Brauch, Hans Günter, compiler. I Polat, Necati, compiler. I Oswald Spring, Ursula, compiler. I Çelikpala, Mitat, compiler. <b>Title:</b> Uluslararası ilişkilerde çatışmadan güvenliğe : seçme makaleler / derleyenler Mustafa Aydın, Hans Günter Brauch, Necati Polat, Ursula Oswald Spring, Mitat Çelikpala. <b>Edition:</b> 2. baskı <b>Description:</b> İstanbul : İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2019. I Includes bibliographical references and index. <b>Series:</b> İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları; 398. Siyaset Bilimi; 44. <b>Identifiers:</b> ISBN: 9786053992530 (paperback) <b>Subjects:</b> LCSH: International relations --Miscellanea. I Globalization. I World politics. I International relations. I Political science. I Security, International. <b>Classification:</b> LCC: JZ1242 .U48 2019</p>	RDA

Resim 4. AAKK2 ve RDA'ya göre kart katalogları

### *RDA Formatının İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesindeki Uygulama Sonuçları*

AAKK2'ye göre RDA formatında kataloqlama yapmak daha çok zaman almaktadır. Detaylı katalog kayıtlarının yapılması, kataloqlama personelinin motive etmekte; fakat üzerlerindeki iş yükünü de artırabilmektedir.

RDA uygulamalarının teknolojik alt yapıya ve detaylı kurallara sahip olması nedeniyle uzmanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda katalog kütüphanecilerinin RDA eğitimini mutlaka almış olması gerekmektedir.

RDA, her türlü kaynağı (içerik, ortam, taşıyıcı olarak) ve varlıklar arasındaki bağlantıları ortaya çıkarma özelliğinden dolayı kendi içinde ayrıca değerlendirilmesi ve pek çok bilgi kaynağı ile etkileşim içinde olması gerekmektedir. Bilgiye erişimde kolaylık sağlayan FRBR ve FRAD kavramsal modellerinden yararlanarak bibliyografik kayıtlar için gerekli altyapının hazırlandığı bilinmekte; fakat web arayüzü FRBR ve FRAD kavramsal modellerinden yararlanarak oluşturulmadığından dolayı RDA kullanım sonuçlar bazında web sayfamızda etkin olarak görülmemektedir.

RDA Toolkit'e abone olunmalıdır. Personel ve kullanıcı eğitimi için RDA Toolkit olmazsa olmaz konumdadır.

Yayınevi kataloglarında kullanılan RDA formatında niteleme başlıkları kullanıldığı için, yayınevi editörleri ile bizlerin daha iyi iletişim kurabildiği görülmektedir. Bu bağlamda da doğru iletişim ile daha iyi, hızlı ve standart kataloglar ortaya çıkmaktadır.

Kütüphane kullanıcılarının talepleri doğrultusunda, kataloqlama kütüphanecileri ve bilgi teknolojisi görevlileri, RDA'nın etkin kullanımına devam etmektedirler.

### **Sonuç**

Bilgi kaynaklarında ve formatlarındaki çeşitliliğinin artması, farklı ihtiyaçları da beraberinde getirmektedir. Üniversitelerin misyon, vizyon ve hedefleri kullanıcıların talepleri ile çeşitlenmekte, değişmekte ve yüksek teknolojiye dayalı dijital bir alt yapıyı beraberinde getirmektedir. Bilgiye ulaşmada en kısa ve etkin konumda bulunan kütüphaneler de yukarıda belirtilen değişimlerden hızlı ve sürekli bir şekilde etkilenmektedir. Fiziksel olarak büyük alan kaplayan, yazılı, görsel arşivleri bünyesinde barındıran kütüphaneler, artık dijital bilgi depoları haline gelmekte fiziki büyüklükleri teknolojik büyüklüğe dönüştürmek zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Özellikle yoğun kullanıcıya ve değişik kaynak türlerine sahip kütüphaneler başta olmak üzere, kütüphaneler kapsamlı ve geniş dijital bilgi saklama alanlarına ihtiyaç duymaktadır. Bu durum, teknoloji yatırımlarına kaynak aktarma zorunluluğunu beraberinde getirmektedir. Bilgi arama metodolojisinin ve standardizasyonun ana motoru konumundaki AAKK2'yi ortaya çıkaran, ihtiyaçlar ve sebep sonuç ilişkisi, RDA standartlarının da ortaya çıkmasına yol açmıştır diyebiliriz. Ayrıca RDA'nın, özellikle e-kaynak yayımlayan yayıncı ve dağıtıcılara hem bir dizi ek sorumluluk hem de kataloqlamada kolaylık getireceği düşünülmektedir.

### **Kaynakça**

- İstanbul Bilgi Üniversitesi. (2019). Kütüphane ve elektronik kaynaklar. Erişim adresi: [https://library.bilgi.edu.tr/general\\_info\\_tr.html](https://library.bilgi.edu.tr/general_info_tr.html)
- Odabaş, H. ve Polat, C. (2011). Türkiye'de üniversite kütüphaneleri standartları. *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 45, 321-346. Erişim adresi: <http://eprints.rclis.org/19240/>
- RDA: Kaynak tanımlama & erişim [Broşür]. (N. Özel, Çev.). (2013). Erişim adresi: <http://www.rda-jsc.org/archivedsite/docs/rdabrochure-turkish.pdf>